

OBRтни VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva dravske banovine.

„OBRtni VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

GLASILO OKROŽNIH ODBOROV,

OBRtnih ZDRUŽB IN OBRtnih DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XVI. letnik.

V LJUBLJANI, dne 13. januarja 1933.

Štev. 1.

Novo leto . . .

Ob mejniku časovij nam bežna misel preleti vesele in žalostne momente minulega časa in za hip le se čutimo proste in osvobodjene vseh težkih spon našega zasebnega, javnega in gospodarskega življenja. Le za hip v opoju radosti nad prestanim, ki se ne povrne več, saj je vsako leto zapisano s svojimi številkami le za svoj čas v dobi naše biti in postanka sveta. Ta radost pa nas že mine, ko se zavedamo, da smo stopili na prag novega leta, na prag nerazkrite in negotove bodočnosti. Mešani občutki nas navdajajo ob mejniku časovij — na križpotju dveh let. Ko smo preživljali še mirne čase, da naša bol, naša beda in vsake danje težkoče niso prišle do tistega izraza in niso dosegale tiste višine, ki malodane vodi skoro v obup, niso bili naši notranji občutki toli temni in nemirni. Tako pa že par let sem se nam izvijte iz prsi, iz naše nemirne notranjosti na ta mejni dan bolesten vzdih kot pritajen krik v bojazni nad negotovo prihodnostjo. Tako močan in tako glasan je ta vzdih kot bi ga izsilil nemirni duh iz nas vseh, kot da je vzdihnil ves naš stan, saj vsi čutimo enako, vsi prebolevamo — za sočustvovanje smo že otopeli v boli — vse težnje in vse gorje nam je svojstveno

in bremeneča nezaželjena lastninska pravica nas vseh brez razlike. Slabo nam je šlo, zelo slabo; a preboleli smo vendar. Posledice poostrenega gospodarskega položaja, pod katerimi ječe tisoči in milijoni pripadnikov gospodarskih slojev, beda in obup, ki že par let sem oklepata širni zemljekrog, niso prizanesli niti nam malemu in do bremu narodu, ki ga dičita žilava pridnost in vztrajnost vseh stanov. Prebolevali smo — preboleval je naš stan — v gospodarski bolezni, ki ji do nehanja leta ni bilo najti leka. Gospodarstvo je omajano po nezdravem duhu časa, po nezdravem svetovnem vodstvu, ki je izpodkopalo zdrave korrene. Vemo, da nam bližnja bodočnost ne bo mogla izlečiti na mah teh časovnih ran in da ne bo mogoče v hitrem času in s slabo močjo spraviti iztirjenega voza gospodarstva iz jarka na pot, toda vera v bodočnost in naša vztrajnost, ki sta dve značilni lastnosti našega človeka, nam dajeta jamstvo, da bomo z dobro voljo in pridnim delom le utegnili s časom prebroditi sedanje težave in bodo naša temna pota razsvetlile svetle zvezde z žarom naše delavne sile in naše moči. Dobra volja in delo naj nas spremljata v novo leto. Da bi nam bilo srečno!

Uredba o obrtniških okrožnih odborih

Minister za trgovino in industrijo je izdal uredbo o nalogah in ustanavljanju okrožnih odborov obrtniških združenj. Okrožni odbori zastopajo po tej uredbi skupne stanovske in gospodarske koristi obrtništva v združenjih, ki sestavljajo okrožni odbor. Naloge, ki jih imajo ti odbori, so naslednje:

1. da pospešujejo stanovske in gospodarske organizacije obrtništva; 2. da podpirajo združenja, zastopana v okrožnem odboru, v izvrševanju njihovih nalog, da jim o tem dajejo navodila, informacije in nasvete; 3. da sledijo vsem važnejšim pojavom v tehniških in strokovnih vprašanjih za vse obrti v svojem področju; 4. da delujejo za strokovno izobrazbo obrtnikov in obrtniškega naraščanja, zlasti s prirejanjem konferenc, sestankov, predavanj in razstav ter z ustanavljanjem muzejev, vajenskih in pomočniških domov in drugih ustanov za strokovno izobrazbo z izdajanjem in pospeševanjem strokovnih člankov in tako naprej; 5. da odvarjajo strokovne šole in tečaje ter da podpirajo strokovni pouk; 6. da organizirajo informacijsko službo glede na vsa vprašanja, ki zanimajo obrtništvo; 7. da podpirajo racionalno nabavljanje sirovin, da delujejo za kreditne olajšave in za tehniško izpopolnjevanje obrtniškega stroka s podpiranjem ustanavljanja in razvoja zadrug in ustanov za skupno nabavljanje, za skupno proizvodnjo in prodajo proizvodov in za dajanje kreditov; 8. da se brigajo za obrtniške koristi pri javnih nabavah in delih; 9. da se brigajo za zakonito formiranje komisij za mojstrske izpite; 10. da ustanavljajo in podpirajo sklade in druge ustanove za podpiranje posameznih obrtnikov in njihovih rodbin za primer bede, starosti, smrti itd.; 11. da sodelujejo glede posredovanja dela z javnimi konzami dela; 12. da vodijo nadzorovanje nad rednim reguliranjem vajenskih odnošajev s strani združenj; 13. da zbirajo in sestavljajo statistične in druge podatke včlanjenih združenj in obratovalnic njihovih članov in pomočnega osebja; 14. da na zahtevo državnih in samoupravnih oblastev in njio-

vih organov in gospodarskih zbornic ali pa na lastno pobudo dajejo zahtevane podatke, pojasnila, mišljenja in predloge v gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo obrtništva dotičnega področja; 15. da store na lastno pobudo ali na predlog združenja vse ukrepe za zaščito in obrambo obrtniških koristi zlasti glede neupravičenega dela; 16. da vlagajo prošnje in pritožbe članov združenja in da zastopajo njih koristi pri državnih in banskih oblastvih njihovih organih in pri gospodarskih zbornicah; 17. da podpirajo gospodarsko zbornico v izvrševanju nadzorovanja združenja in 18. da izvršujejo vse druge naloge, ki so jim določene z obrtnim zakonom, z uredbami in s pravilniki.

Okrožni odbori bodo vršili svoje naloge na osnovi pravil, ki jih odobri pristojna gospodarska zbornica. Obrazec za ta pravila predpiše ministrstvo za trgovino in industrijo. Besedilo obrazca je v načelu obvezno. Izjeme so lahko odobrijo samo, ako to zahtevajo posebne razmere posameznih banovinskih področij.

Področje in sedež okrožnega odbora določi zbornica ob priliki odobritve pravil. Področje mora obsegati najmanj tri srece.

Člani okrožnega odbora so vsa obrtniška združenja, ki imajo svoje sedeže na področju okrožnega odbora. Članstvo v okrožnem odboru je obvezno. Okrožni odbori imajo lahko tudi častne člane. Za častne člane se lahko imenujejo osebe, ki so zaslužne za obrtništvo.

Za ustanovitev okrožnega odbora postavi zbornica ustanovni odbor. Število članov ustanovnega odbora odredi zbornica iz vrst upravnih članov obrtniških združenj na področju, za katero se ustanavlja okrožni odbor. Ustanovni odbor sestavi pravila in jih izroči zbornici v odobrenje. Skupščino okrožnih odborov tvorijo delegati včlanjenih združenj. Vsakih 50 članov ima pravico, da na zahtevo zbornice izvoli po enega delegata in namestnika.

V uredbi se dalje določa, da imajo okrožni odbori ožje in širše uprave. Za protizakonito in nevesno izvrševanje poslov odgovarjajo člani uprave in nadzorstvenega odbora solidarno s svojim imetjem. To pa ne velja za člane, ki se po zapisniku zavarujejo proti tej določbi.

Za izvrševanje vseh administrativnih poslov osnuje okrožni odbor svoj urad. Na čelo urada se postavi kot šef tajnik, ki ga potrdi zbornica. Izvolitev delegatov in uprave okrožnega odbora lahko zbornica odloži za čas, dokler ne bo popolnoma izvedena organizacija obrtniških združenj, odnosno, dokler ne bo končno izvršena reorganizacija obstoječih združenj. Za ta prehodni čas postavi zbornica uprave okrožnih odborov, ko jim odobri pravila. Postav-

Veselo in srečnejše

NOVO LETO

želita

vsem cenj. naročnikom, čitateljem
in sodelavcem

OBRtnega VESTNIKA
uprava in uredništvo

Ijene uprave bodo vršile poleg funkcij, ki jih imajo po svojih pravilih, tudi posle, ki spadajo v delovno območje skupščine okrožnega odbora. Zlasti bodo sestavljale proračune, reševale članske vloge, vršile organizacijo svojih uradov in postavljale potrebno osebje. Uredba stopi v veljavo na dan objave v »Službenih Novinah«.

ZARADI UGOTOVITVE! ALI JE TO PRAVIČNO?

Pristaši ločenih zbornic že več kot poldrugi mesec pobirajo podpise za ločeno zbornico po Sloveniji. Sedaj se pa strašansko razburjajo, ker so si pristasi skupnih zbornic dovolili tudi pobirati podpise. Torej njim naj bi bilo vse dovoljeno, nam pa nič. Vsak objektivni človek bo videl, kako malo čuta pravičnosti imajo nasprotniki. Ker so očitali g. Rebeku, ki je na željo številnih pristavov skupnih zbornic poslal glede podpisov okrožnico, jim je g. Rebek na njihove očitke odgovoril dne 1. I. t. l. v »Slovencu« tako-le:

— Obrtniki. V včerajšnji notici je društvo »Jugoslovanskih obrtnikov« opozarjalo na mojo okrožnico glede podpisov za sistem zbornic. Ugotavljam, da ni res, da bi bil jaz poslal uradno to okrožnico, temveč sem to storil privatno, ter se obrnil do oseb, do katerih imam zaupanje in o katerih vem, da so moške, ki stoje ne glede na svoje politično prepričanje trdno v fronti za nedeljivost naše skupne slovenske gospodarske zbornice. Odločno zavračam zato očitke, kakor da bi bil s to okrožnico izbral svojo uradno funkcijo. Če poleg svojega podpisa v svojih zasebnih dopisih uporabljam tudi naslov, storim le to, kar dela in sme storiti vsakdo. Nadalje ugotavljam, da ni samo zavijanje, temveč je naravnost navajanje neresnice, ko omenjeno društvo trdi: »posebej je naročeno, da se naj podpiše tudi one, ki ne bi hoteli podpisati.« Tega besedila, ali sploh kaj podobnega v okrožnici sploh ni, kar dokazuje tudi en izvod okrožnice, ki sem ga njenemu uredništvu izročil. Ker se mi s tem neresničnim navajanjem podtika dejanje, ki bi bilo po mojem mnenju ne samo nepravilno, temveč tudi nedopustno, dobi pisec odgovor na sodišču. Nasprotno imam pismene dokaze, da so nekateri pristasi ločenih zbornic pri nabiranju podpisov za ločene zbornice posamezne obrtnike celo prevarili. H koncu omenjam le še to, da je »Društvo Jugoslovanskih obrtnikov« že več kot mesec dni na delu za zbiranje podpisov za ločeno zbornico — tega jim ni nikdo od nas branil, zato ne razumem, zakaj naj bi nam ne bilo dovoljeno, da zbiramo podpise za to, da se nam ne razbije naše najuglednejše slovensko gospodarsko predstavništvo, ki je s svojim avtonomnim odsekom za slovensko obrtništvo gotovo tudi najprikladnejše in najboljše. Josip Rebek, podpredsednik Zbornice za TOI in načelnik obrtnega odseka.

Kako neresnicoljubni in pristranski so naši nasprotniki, objavljamo na tem mestu celo okrožnico, ki se glasi:

Velecenjeni gospod!

Iz raznih krajev smo prejeli poročila, da pobirajo pristasi ločenih zbornic podpise tako, da gredo osebno od obrtnika do obrtnika. Tako smo prejeli zlasti iz kočevskega okraja številne proteste in preklice, iz katerih je razvidno, da agitatorji ločenih zbornic tudi z neresnico skušajo posameznega obrtnika pridobiti za to, da podpiše izjavo za ločene zbornice.

Njihov namen je jasen! Ker se je do danes izreklo 135 zadrug za skupno zbornico in le 11 za ločeno, hočejo s tako nabranimi podpisi doseci ponovno glasovanje po zadrugah, češ da se veliko obrtnikov ni udeležilo občnih zborov. Mi se tega prav nič ne bojimo, pač pa smatramo, da je danes treba za obrtništvo resnega dela, a ne brezplodne borbe, kakor ste lahko razvideli iz poteka zadnje zbornične plenarne seje, ki je pokazala, koliko je še važnih in odprtih vprašanj za naše obrtništvo. V sled tega smo določili, da naj se začne s praznikom sv. Štefana pa do Silvestrovega dne z nabitno akcijo za skupne zbornice v vsej Sloveniji.

Prosim Vas kot načelnika, da če le mogoče osebno obiščete posamezne člane-obrtnike; na poli papirja, ki jo vzemite s seboj se naj podpišejo za skupno zbornico. Vaš cenjeni obisk je najboljši, če pa to ne bi bilo izvedljivo, pa pošljite okrog s svojim pooblaštilom enega ali več svojih zanesljivih in uglednih tovarišev. Uspeh bo siguren, saj smo prejeli do danes že 1500 podpisov, ne da bi jih zahtevali. Stvar je nujna! Na Silvestrov dan prostmo, če mogoče brzojavnega obvestila o številu pobranih podpisov. H koncu Vam želimo prav vesele praznike in srečno novo leto.

JOSIP REBEK s. r.

podpredsednik in načelnik obrtnega odseka Zbornice za TOI.

O p o m b a: Poberejo naj se tudi podpisi onih obrtnikov Vašega okraja, ki ne pripadajo Vaši zadrugi, a ki bi bili pripravljeni podpisati.

Iz gornjega je torej razvidno, da je g. Rebek popolnoma pravilno postopal. Okrožnica je izšla brez štamplike in le z njegovim osebnim podpisom. Če pa fungira kot podpredsednik zbornice in načelnik obrtnega odseka, ima pravico ta naslov uporabljati povsod in mu tega tudi ne more nihče ubraniti. Sicer si pa naši nasprotniki sami kaj radi dajejo naslove, ki so visokodoneči, pa jim vkljub temu ne nasprotujemo.

Zaščita za obrtnike in trgovce

Na osnovi člena 6. zakona o podaljšanju zakona o zaščiti kmetov je ministrski svet na predlog ministra pravde predpisal uredbo o posredovalnem postopku, ki se glasi:

Člen 1. Dolžnik, ki je prišel v težkočo in ne more zadostiti svojim obveznostim, nad čigar imetjem pa še ni odprtjen stečaj ali postopek za prisilno poravnavo izven stečaja, predlaga lahko pri sreskem sodišču, v čigar področju stanuje ali ima sedež njegovo podjetje, otvoritev posredovalnega postopka za ureditev svojih dolgov. S tem postopkom se ne morejo okoristiti dolžniki, ki že uživajo posebne zaščite po zakonu o zaščiti kmetov ali po uredbi, izdani na osnovi tega zakona.

Otvoritev posredovanja

Člen 2. Predlog za otvoritev posredovanja se lahko vložijo pisмено ali ustmeno. Vsebovati mora: 1. Spisek upnikov in dolžnikov, označbo posameznih terjatev in dolgov, obrestno mero, dan dospelosti vsake terjatve posebej, kakor tudi navedbo, kakšna jamstva so dana za posamezne dolgeve in terjatve. 2. Popis vse ostale imovine dolžnika z označbo njene vrednosti. 3. Navedbo osebe, ki jo predlaga dolžnik za posredovalca.

Člen 3. Predlog za otvoritev posredovalnega postopka se odkloni, če obstojajo vzroki za odklonitev postopka za prisilno poravnavo izven stečaja, omenjeni v členu 4., točka 2. do 4., zakona o zaprisilni poravnavi izven stečaja. Pri odločitvi roka, omenjenega v odstavku 1. pod št. 1., se mora upoštevati rok, predviden v členu 4.

Člen 4. Sodišče lahko na podlagi stavljenega predloga uvede poizvedovanje, ki jih smatra za potrebna, mora pa izdati svoj odlok v roku treh dni po predložitvi predloga.

Imenovanje posredovalca

Člen 5. Če dovoli sodišče otvoritev posredovalnega postopka, imenuje posredovalca in obvesti o tem dolžnika. Za posredovalce bodo sodišča postavljala osebe, ki jih predloži dolžnik. Če pa dolžnik sam nikogar ne predlaga, določi posredovalca sodišče iz vrst zaupnih ljudi, ki jih smatra za to primerne.

Člen 6. Posredovalec je dolžan na podlagi načrta za ureditev dolgov, ki ga je predložil dolžnik, če tega ni storil, na podlagi lastnega načrta poizkušati doseči sporazum med dolžnikom in upniki.

Člen 7. Posredovalec je pod nadzorstvom sodišča. Dolžan je dati sodišču vsa zahtevana pojasnila in javiti vse, kar bi moglo dati povod za postopanje sodišča, zlasti glede ustavitve posredovanja. Sodišče lahko iz stvarnih razlogov posredovalca zamenja. Predno pa izda tak odlok, ga mora zaslišati, če je to mogoče. Posredovalec ima pravico do povračila dejanskih izdatkov in do primerne nagrade.

Ustavitev izvršb

Člen 8. Dolžnik ne sme od dneva, ko je zahteval otvoritev posredovalnega postopka, do konca tega postopka obremenjevati ali odtujiti svojih nepremičnin. Vsako tako dejanje bi bilo pravno neveljavno napram upnikom. Sodišče odredi, da se otvoritev posredovalnega postopka zemljišknjizno zabeleži.

Člen 9. Za časa trajanja posredovalnega postopka se ne more proti dolžniku dovoliti nobena izvršba, niti zavarovanje terjatev. Izvršbe, ki bi bile v teku, se ustavijo do končnega posredovalnega postopka. Za dobo trajanja posredovalnega postopka se tudi ne more otvoriti stečaj nad imovino dolžnika. Če pa je bil tak predlog stavljen že pred otvoritvijo posredovalnega postopka, se bo o njem odločalo šele po končanem ali ustavljenem posredovalnem postopku in ko se izvede postopek, predviden v členu 71 stečajnega zakona. Sodišče lahko na prošnjo dolžnika, ki je zahteval otvoritev posredovalnega postopka, še pred otvoritvijo tega postopka dovoli začasno ustavitev izvršb, ki so v teku, če smatra to za primerno.

Izjeme

Člen 10. Določbe člena 9. se ne smejo izvajati za izvršbe, odrejene zaradi plačila:

1. terjatev ali dajatev za vzdrževanje, ki so zapadle za časa postopka;
2. za davke in druge javne dajatve, pri čemer so mišljeni tudi vsi prispevki za bolniško in nezgodno zavarovanje v smislu zakona o zavarovanju delavcev in drugih sličnih zakonskih določb;

3. za plače in mezde oseb, zaposlenih v podjetju ali v hišnem gospodinjstvu dolžnika.

Člen 11. Če so pogajanja posredovalca dovedla do sporazuma med dolžnikom in upniki glede ureditve njegovih dolgov, mora posredovalec sporazum pisмено predložiti sodišču. Prijavi mora biti priložene pisnene izjave dolžnika in upnikov, da se strinjajo s sporazumom. Sodišče bo po zaslišanju dolžnika proglasilo posredovalni postopek za končan ter bo istočasno odredilo brisanje zabeležbe posredovalnega postopka v zemljiški knjigi. Ko sodišče ali notar overovi podpise dolžnika in upnikov, dobi sklenjeni sporazum pravno veljavnost kakor da je sklenjen pred sodiščem.

Ustavitev posredovanja

Člen 12. Če v roku 90 dni, računaje od dneva otvoritve posredovalnega postopka, to postopanje ne dovede do sporazuma med dolžnikom in upniki, se po službeni dolžnosti ustavi. Posredovalni postopek pa se ustavi tudi pred tem rokom, če stavi dolžnik predlog za otvoritev prisilne poravnave izven stečaja ali za odgoditev stečaja, ali pa če se pojavi kak vzrok, ki bi preprečil otvoritev posredovalnega postopka (čl. 3) ali pa če se ugotovi, da je zagrešil dolžnik kakor dejanje na škodo upnikov, ali da je katerega izmed upnikov protežiral na škodo drugih. Določbe člena 11. glede brisanja zabeležbe v zemljiški knjigi se izvrše tudi v tem primeru.

Člen 13. Če se otvori stečaj ali prisilna poravnava izven stečaja istočasno, ko se ustavi posredovalni postopek, ali če se otvori stečaj ali prisilna poravnava 15 dni po ustavitvi posredovalnega postopka, se smatra, da je z dnem, ko je dolžnik zahteval otvoritev posredovalnega postopka, nastopila njegova plačilna nesposobnost.

Člen 14. Zoper odlok sreskega sodišča v posredovalnem postopku je dopusten priziv na okrožno sodišče, ki odloča končno veljavno.

Člen 15. V krajih, kjer še niso organizirana sreska sodišča, vrše dolžnosti

sreskega sodišča v smislu te uredbe pristojna prvostopna sodišča.

Člen 16. Predpisi členov 72. in 73., št. 5., zakona o prisilni poravnavi izven stečaja se uporabijo primerno tudi za dolžnika, ki je zahteval otvoritev posredovalnega postopka, kakor tudi za osebe, ki so v času tega postopka zagrešile dejanja v smislu člena 72., št. 2, stečajnega zakona.

Člen 17. Ta uredba dobi obvezno moč z dnem objave v »Službenih novinah«.

Tesarska stroka in razne težkoče!

Logično je, da so vsi predmeti, katerih izdelovanja obstojajo od več sto let, ki jih izdelujeta človeška roka in duh, zelo spremenili in vsi isti so se po časih in krajih poboljšali in napredovali, le tesarska obrt je v zadnjih časih mnogo popustila in propadla, namesto, da bi držala korak z drugimi sorodnimi in nesorodnimi strokami.

Če pogledamo tesarsko stroko od temelja do vrhunca, vidimo, da tesarska stroka vsebuje mnogo važnosti in prednosti našega gospodarstva; ne predpisuje obrtni zakon brez pomena težke preizkušnje, s katero mora kandidat za dosego tesarske obrti dokazati svojo zmožnost. Dolga leta je treba marljivega uka in težkega dela, da doseže svojo zmožnost. Po dosegu svoje zmožnosti za tesarskega mojstra srečno nastopi svoj posel z upanjem, da mu je blagoslovljena pot do svoje starosti, kakor si vsakdo želi. V času svoje učne izobrazbe se je kandidat v tehniških šolah učil razne obrtne zakonske predpise, kateri obrtniku zagotavljajo njegovo polje življenja, so dolžni, da so državi zvesti in plačujejo redno svoje javne dajatve, nerednim pa visoke globe v primeru prikrivanja javnih dajatev. Ker je v tesarski stroki večina obrtnikov iz delavskega stanu, zato tudi malo premožnih in kakor bi se še izrazil magnatov, in to zaradi tega, ker se tesarskega mojstra povsod smatra za postransko stroko, za gospodarstvo manj potrebno, ne pa le to, kar nam stavbeni in obrtni zakon nalaga. Iz razlogov, ker je v tesarski stro-

ki ogromna večina manj premožnih obrtnikov, so isti tako rekoč hlapci sorodnih stavbenih strok in lesnih trgovcev, kateri nemoteno izvajajo tesarsko obrt.

Stari stavbeni obrtni zakon, kateri je bil obnovljen leta 1892. in takratnim razmeram primerno prilagoden, se je po 40 letih izkazal za današnje čase pomankljiv, iz teh ozirov smo zahtevali ne brez vzrokov novi obrtni zakon, za današnje moderne čase primeren. Ob času osnutka novega obrtnega zakona smo se trudili, da si pridobimo obrtni zakon tako urejen, kakor zahtevajo danes razmere v naši stroki, katere mi tesarski mojstri sami najbolj poznamo. Z veseljem smo pričakovali izid novega obrtnega zakona, kateri bi nam moral prinesiti mnogo boljšega. Novi obrtni zakon je izšel in se že več kakor pol leta izvaja in že so se pokazala pretežna pomankanja v raznih točkah, katere zadevajo našo že itak na smrt obsojeno stroko. Šušmarstvo je pred izidom novega obrtnega zakona prevladovalo. Po izidu novega obrtnega zakona se je pa pričelo šušmarstvo na veliko in je raznim tesarski mojstrom, kateri so državi zvesti v plačevanju javnih dajatev, odvezlo popolnoma njih skromni zaslužek, ker redni obrtnik ne more šušmarje konkurenčno ceno pobijati, ker plačuje okoli 20 odstotkov dnevno javnih dajatev od izplačane mezde. Vse pritožbe napram šušmarjem so pa neuspešne, ker je obrtni zakon natezljiv in si ga obrtne oblasti različno tolmačijo. Tako n. pr. § 47 o. z., ki pravi, da navadne podeželske zgradbe se lahko gradi, adoptira in popravlja, za katere se po navadi ne izdaja gradbeno dovoljenje, na ta način oblasti dopuščajo graditi v lastni režiji pogorišča vseh vrst ter popravila podeželskih zgradb, pozabijo pa pristojna obrtna oblastva vprašati, zakaj se gradi v lastni režiji, zakaj se delo oddaja neupravičenemu in to zaradi tega, ker isti ne plačujejo nobenih javnih dajatev ter je delo zaradi tega za 20 odstotkov cenejše, kateri znesek mora vsak redni mojster na razna javna mesta odplačati. Pogrešek v poplavljanju šušmarstva pa leži tudi v poizvedbi od strani merodajnih faktorjev, ker se kratko malo poizveduje, zakaj se dela in šušmar pa odgovori, ker drugače ne morem sebe in svoje družine preživeti. Tako naziranje ne more držati, vsak mora delati in če je tesarsko delo obrtno zaščiteno, ga naj izvršujejo mojstri s svojimi pomočniki in takšni tesarji, kateri ne dobijo pri mojstrih dela, so gotovo malovredni in neveseli tesarske obrti ter si naj drugo navadno delo iščejo, katero ni zaščiteno po obrtnem zakonu. V drugem primeru se šušmarji izgovarjajo, da delajo pod x-mojstrom, ki zahteva tri dinarje dnevno za dovoljenje za vsakega tesarja. Pri takih slučajih leži na dlani, da je cela zadeva nerazumna in se gre za tiho tapstvo s tem, da ne plača mojster nobenih javnih dajatev, ker če dnevno zasluži tesar Din 30.— je Din 3.— 10 odstotkov in javne dajatve pa znašajo 20 odstotkov delavske mezde dnevno. Ker mojster gotovo ne dela zastoj ter si pridržuje cele Din 3.— za sebe. Takšno dejanje se pravi neljalna konkurenca in bi se morala z vso strogostjo zasledovati. Če se pa podpiranje neupravičenega podletja ne bo prepovedalo, je pa za vsak srez en tesarski mojster preveč, vsi drugi lahko svoje obrti odjavijo in se k istim pridružijo, kateri pobira po tri dinarje dnevno za tesarja za svojo uslugo, javnih dajatev pa mu ne bo treba plačevati, ker še za svoj prežitek ne bo zaslužil.

Nadalje leži pogreška v nazadovanju tesarske obrti v tem, da nima tesarska obrt v zbornici nobenega zastopnika, ki bi ob raznih razpravah zastopal tesarsko obrt, kar pa druge nekatere stroke imajo, celo po več zastopnikov v zbornici.

Ker bije ura dvanaest in je skrajni čas, da se prebudijo pristojna mesta, v katerih leži moč, da se poboljša razmerje v tesarski stroki, saj ne zahtevamo veliko, samo toliko, da lahko ostanemo pri svojem poklicu, ker vidimo, da se delo samo v nelegalne in neljalne roke oddaja. Tudi je nujno potrebno, da se prepove javnim institucijam in samoupravnim telesom izvajanje tesarske obrti. Če se bo to uvedlo po naših željah, bo imela država dobiček s tem, da bo imela večje dohodke, drugi gospodar, ki bo dobil solidno in strokovno delo in končno legalni obrtnik, ki bo imel še zraven tega svoj skromni zaslužek.

IZŠEL JE

Obrtniški koledar za leto 1933 in stane 10 Din

Ludovik Černe ml. — 50-letnik

Na novega leta dan je slavil g. Ludovik Černe ml., zlatar in trgovec v Ljubljani, 50letnico rojstva. Čilemu in mladeniško svežemu, bi še dolgo nihče ne prisodil, da se je tega dne že srečal z Abrahamom. Naš obče spoštovani in vsepovsod priljubljeni jubilar je bil rojen dne 1. januarja 1883 v Ljubljani, kjer je tudi doživel potrebne šole in se potem posvetil poklicu svojega še sedaj zelo agilnega, neumorno delavnega in spoštovanega g. očeta Ludovika Černe st., ki bo slavil letos 75letnico rojstva. Z izredno pridnostjo in vztrajno marljivostjo sta si z očetom kljub mnogim zaprekam in oviram — ki jih ima skoro vsak trgovec in obrtnik — ustvarila iz malega obrta cvetočo zlatarsko obrt in solidno trgovino, ki je znana ne samo v celi Ljubljani in naši ožji banovini, marveč tudi širom naše države.

Slavljenec, g. Černe ml., je ne samo vzoren obrtnik in trgovec, marveč tudi vztrajen odbornik in član mnogih humanitarnih, narodnih in kulturnih društev, ki vedo najbolj ceniti njegovo nesebično delo. Prav posebno pa je ponosno nanj njegovo stanovsko strokovno združenje, čigar agilen in požrtvovalen podpredsednik in podpredsednik komisije za pomočniške izpite je že dolgo vrsto let.

Poleg obilo truda za lasten obstoj, je našel še vedno dovolj časa, da se je zanimal za razna stanovska vprašanja in zadeve, ter vedno in povsod pomagal z dobrimi izkušnjami in stvarnimi nasveti v prid in dobrobit stanovskemu združenju in njegovim članom, kakor tudi za interese celokupnega obrtništva. Zato ga združenje avazuje s ponosom, spoštuje in ceni ga pa tudi najširša javnost, saj je gospod jubilar priljubljen povsod, tako v obrtniških in trgovskih krogih, kakor tudi v najodličnejših družbah.

Značilno je, da praznuje g. Ludovik Černe ml. letos še dva jubileja, in sicer 10letnico kot podpredsednik Združenja urarjev, zlatarjev itd. v Ljubljani in 30letnico kot plesni učitelj mnogih odličnih društev, družb in klubov.

Premnogim čestitkam, ki jih je dobil gospod jubilar povodom svojega slavlja, se pridružujemo tudi mi in mu želimo v njegovem nadaljnjem delovanju najlepše in najrodovitnejše uspehe z željo, da bi ga Vsemogočni ohranil čilega, zdravega in zadovoljnega do najskrajnejših meja človeškega življenja.

Združenje urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev v Ljubljani

Kaj je novega?

Smrtna kosa. V Gorenji vasi pri Ribnici je umrl komaj 39 let star g. Mihael Jeriha, posestnik, krojač in zlasti znan kot izdelovatelj čepic. Našega dobrega tovariša, ki je zapustil šest nepreskrbljenih otrok, so pokopali ravno na Novega leta dan. Večen mu pokoj!

Jubilej »Slovenskega Naroda«. Dne 1. januarja je slavil naš ugledni dnevnik »Slovenski Narod« šestdeseti jubilej svojega obstoja. 7. oktobra l. 1872. je izšla prva številka v Ljubljani, ko sta ga še zdaj živeči g. Peter Grasselli — prvi slovenski ljubljanski župan in pa urednik, pisatelj Josip Jurčič, preselila iz Maribora, kjer je pričel izhajati o veliki noči l. 1867. Uredniška dolžnost in kolegialnost nas prijazno vezeta, da k temu jubileju »Slovenskemu Narodu« iskreno čestitamo.

Preprečena revolucija v Španiji. Prav po naključju so oblasti odkrile načrte komunističnih sindikalov. Na Silvestrovo bi morala izbruhniti revolucija. Nevarnost zanjo je bila velika, ker so komunisti po svojih zaupnikih zasledili revolucionarni pokret tudi med vojaštvom samim, zlasti v Madridu in Barceloni. V zvezi s to namero je bilo aretiranih 300 komunistov in vsi glavni voditelji.

Število brezposelnih. Zdaj znaša število brezposelnih po vsem svetu okrog 30.000.000.

Opozorilo delodajalcem. Delodajalci se opozarjajo, da znaša pri 7 odst. bolniškim in 7 odst. nezgodnem prispevku odtegljaj po mezdah razredih od 1. januarja 1933 na dan, kakor sledi: mezdni razred I. 0,23, II. 0,33, III. 0,39, IV. 0,48, V. 0,57, VI. 0,69, VII. 0,82, VIII. 0,98, IX. 1,18, X. 1,39, XI. 1,64, XII. 1,97. Din. Ravnatelstvo SUZOR je sklenilo, da poviša za ljubljanski okrožni urad bolniške prispevke od 6,5 odst. na 7 odst. in nezgodne prispevke pa od 6 na 7 odstotkov.

Za potne vizume v Avstrijo veljajo od 1. t. m. dalje naslednje pristojbine: za eno potovanje 80 Din, za eno potovanje skozi Avstrijo 17 Din, za trajni vizum za dobo enega leta 160 Din in za izletni vizum, veljaven 7 dni za Štajersko in Koroško 18 dinarjev.

Strašna nadloga vzrok ogromne škode. Ogromne množice kobilic so uničile v Formozi 40 odstotkov bombažnih in tobačnih plantaž. Roji kobilic so se razširili 9 km daleč.

Novi bankovci po 1000 dinarjev v prometu. Ob novem letu je pričela Narodna banka z izdajanjem novih tisočdinarskih bankovcev, ki so po velikosti nekoliko manjši od dosedanje izdaje, po obliki in izdelavi pa so mnogo lepši.

Obrtniško zborovanje v Dol. Logatcu

Za nedeljo, dne 18. decembra 1932. ob 10. uri dopoldne so sklicale Obrtna zadruga v Logatcu, Obrtna zadruga v Zireh, Strokovna zadruga čevljarjev v Zireh, Obrtna zadruga v Cerknici, Obrtna zadruga v Ložu in Strokovna zadruga krojačev v Ložu v Sokolskem domu v Dol. Logatcu veliko obrtniško zborovanje, ki so se ga udeležili iz Ljubljane kot referenti gg. podpredsednik zbornice za TOI Josip Rebek, obrtni referent, tajnik dr. Josip Pretnar, zbornični svetnik Milko Krapež i. dr. Lepi in stvarni so bili referati, ki so jih podali gg. referenti Rebek, dr. Pretnar, Krapež in Igljč, da pokažejo zborovalcem težave obrtnikovega položaja in da se porazgovore z njimi, kako in kaj nadalje ukrepati. Toda žal, da so bila njihova izvajanja, podana z najboljšo voljo pomoči, motena na prav prostaški način od peščice nerazsodnih in zaslepljenih pomočnikov in vajencev, ki so jih prignali nasprotniki na zborovanje mojstrov, samo da bi onemogočili lep in stvaren potek zborovanja. Prišlo je v nerazsodnosti in zapeljivosti celo do skrajnega obžalovanja vrednega dogodka, ko je nekdo teh zapeljancev potegnil iz žepa nož in grozil. Le treznemu nastopu starejših mojstrov in hladnokrvnosti referentov se je zahvaliti, da ni prišlo do resnih dogodkov. Po stari navadi so si hoteli lastiti glavno besedo na zborovanju pristaši ločenih zbornic gg. Pičman, Košak in drugi, ki jim jo je sicer dal predsednik zborovanja g. Petkovšek, niso pa znali povedati nič drugega kot to, kar so že predgovorniki omenjali. Tako je pokazal ta shod prav čedno sliko, kam vodi zaslepljenost in nerazsodnost.

Gospodarsko zborovanje v Ptuj

Dne 6. januarja 1933 se je vršilo v Ptuj veliko gospodarsko zborovanje, katerega se je udeležilo preko 200 obrtnikov. Zborovanje je vodil zbornični član g. Milko Senčar, ki je po opravljenih formalnostih v lapidarnih besedah očrtal težak položaj v našem gospodarstvu. Za njim je povzel besedo zbornični konzulent g. Žagar. V skrajno enournem predavanju je podal poročilo o raznih davčnih vprašanjih. V svojih izvajanjih je omenjal poostreno izterjevanje neposrednih davkov, navajal nova bremena, ki so v zadnjem času zadela gospodarstvo in prešel na to na važnost in pomen prijave za pridobitno, katero bo vložiti do konca tekočega meseca. V tej zvezi je obrazložil načine, po katerih se ugotavlja davčna osnova za pridobitno in podal nekaj nasvetov, kako naj se izpolni prijava. Nadalje je govoril o delokrogu davčnih odborov in o skupnem davku, kolikor pride v poštev za obrtništvo. H koncu svojih izvajanj je še podrobno obrazložil prizadevanja skupne zbornice za olajšanje davčnih bremen. Živahno pozdravljen je nastopil za njim kot govornik zbornični svetnik g. J. Zadržec iz Središča. V svojem obširnem zasnovanem govoru se je dotaknil vseh za obrtništvo važnih vprašanj. Najprej je omenjal veliko pričakovanje, katero stavi obrtništvo na okrožne odbore, ki so po svojem obširnem delokrogu v stanu, da mnogo pomorejo za izboljšanje položaja našega obrtništva, ki je kot gospodarsko najšibkejša kriza najobčutnejše prizadela. Položaj pa je poostрил kmetijski moratorij, ki je povzročil podeželskemu obrtništvu velike težave. Zato je razumljivo, da tudi obrtništvo želi gotovo zaščito, ki jo je tudi doseglo s tem, da so njegove terjatve izzete iz moratorija kmetov. V tem pogledu je omenjal tudi uredbo o posredovanjih in ocenil njen pomen. V nadaljnjih izvajanjih je obrazložil bistvo obrtnega reda in prešel na to na socialno zavarovanje delavcev, za katero je zahteval popolno avtonomijo in tolnačil določila o obrtniškem zavarovanju, ki je padlo v tako težke čase, da je dvomljivo, ali se ga bo z našim itak preobremenjeno obrtništvo moglo poslužiti. Proti koncu je g. poročevalec obširno razpravljal o pobujanju sušmarstva, ki je rak-rana našega obrtništva

in izčrpno navajal akcije, ki jih je zbornica v tem pogledu izvedla.

Po poročilu g. Zadržca, katerega so zborovalci pozorno sledili in se zanj ob koncu zahvalili z burnim odbravanjem, se je razvila živahna debata, katero je vodil g. Senčar, najprej o davčnih vprašanjih in potem o poročilu g. Zadržca. V debati so se oglašili številni obrtniki, ki so navajali konkretne primere davčne preobremenitve, ki postaja od leta do leta občutnejša. Debata je pokazala, da polaga obrtništvo veliko važnost na pobijanje sušmarstva, ki zavzema vedno večji obseg. G. Ambrož je podčrtaval, da mora obrtništvo v tem pogledu poseči po samopomoči in za iztrebitev sušmarstva nastaviti pri okrožnih odborih posebne organe, katerih izključna naloga bi bila, da ustvarijo pogoje za uradno postopanje proti sušmarjem. Načelo se je tudi vprašanje obrtniških kreditov in naglašalo potrebo, da dobi obrtništvo cenene kredite od Narodne banke, eventualno potem kreditnih združenj, ki naj bi se v ta namen ustanovile.

Po sklenjeni debati, v kateri sta poleg g. Senčarja oba gg. poročevalca dajala pojasnila, je g. Senčar utemeljeval potrebo sloge in solidarnosti v gospodarstvu, ki je v sedanjih časih tembolj unesna, ker se moramo v enotni fronti boriti za svoj obstanek. V nadaljnjih izvajanjih je podčrtaval najnost sklicanja gospodarskega sveta, ki naj sodeluje v vseh vprašanjih gospodarskega značaja. Nato je prebral g. Ambrož resolucijo, ki se tiče kreditnega vprašanja obrtništva, pridobitne in davčne prakse, socialnega zavarovanja, sušmarstva, pouka na obrtnih nadaljevalnih šolah ter zahteve, da se gotova določila obrtnega zakona, ki preobremenjujejo obrtništvo, n. pr. plačilo mezde ob vojaških vežbah itd. čimprej novelirajo. Posebno točko resolucije tvori tudi zahteva in zaupanje skupni zbornici za njena prizadevanja v prilog obrtništva. Ko so navzoči resolucijo soglasno odobrili, je g. Senčar zaključil lepo uspešno zborovanje, ki je pokazalo vzgledno zanimanje mlajših obrtnikov za javna vprašanja in lepo solidarnost, s katero je ta vprašanja obravnavalo.

Davčne prijave in opozorilo za davkoplačevalce

Vsa podjetja in obrati (trgovinski, industrijski in obrtni in družbe z omejeno zavezo), odnosno vse osebe, ki se bavijo s samostojnimi poklici, in vse osebe, ki so zavezane pridobitni in davku na poslovni promet, ki ga plačujejo pavšalno, morajo v času od 1. do štetega 30. januarja leta 1933. vložiti pri pristojni davčni upravi prijave o dohodku in poslovnem prometu, ki so ga dosegle od teh poslov in opravil v poslovnem letu 1932. Pripominja se, da podlegajo družbe z omejeno zavezo delno pridobitni, delno pa družbenemu davku.

Pridobitni so zavezane vse one družbe z omejeno zavezo, ki ne podlegajo družbenemu davku. Poslednjemu davku so zavezane one družbe z omejeno zavezo, ki javno polagajo račune, kar je pa dano že tedaj, ako mora podjetnik pokazati poslovne račune izven kroga družbenikov tudi še

organu, ki je pozvan, da ščiti javne koristi (družbe, ki so stalno pod nadzorstvom države, družbe, ki morajo imeti nadzorstveni svet itd.).

Prijava za pridobitno je posebej vložiti za vsak objekt (obrat) kakor tudi za vsako vrsto posla, na primer če ima trgovec centralo in podružnico, mora vložiti prijavo za centralo in posebej še za podružnico. Če trgovec z mešanim blagom toči v istem obratu tudi pijače, mora vložiti posebno prijavo za trgovino z mešanim blagom in posebno prijavo za točenje pijač. Če se krojač hkratu bavi tudi s prodajo izgotovljenih oblek, mora vložiti prijavo za dohodek iz krojaške obrti in posebej še za dohodek iz prodaje izgotovljenih oblek.

Prijava morajo vložiti tudi one osebe, ki so po členu 46 zakona o neposrednih davkih oproščene plačevanja tega davka (mala hišna obrt itd.).

Udeleženci in udeleženke pri krojevalnega tečaja za moško in damsko krojenje, ki se je vršil v Velikih Laščah. Tečaj je priredila za svoje pripadnike zadruga krojačev in krojačice za sodna okraja Ribnica in Velike Lašče. Zelo spretno ga je vodil krojni

učitelj g. Teodor Kunc iz Ljubljane. Da se je mogel tečaj, ki je trajal tri tedne, vzdrževati, gre posebna zahvala Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki je podprla našo akcijo z izdatno podporo.

Prijava izpolni in vloži: 1. lastnik obrata ali podjetja, odnosno oseba, na katere račun se obrat vodi, 2. v primeru zakupa zakupnik, 3. za nedoletne njihovi roditelji ali varuhi, 4. za mase njihovi zastopniki. Prijavo lahko vloži tudi druga oseba, če se izkaže s specialnim ali generalnim pooblastilom davčnega zavezanca.

Prijava naj se izpolni v vseh razpredelkih po vrsti kakor sledi v obrazcu, kar najbolj jasno in detajlirano. Ker je predmet obdavčbe enoletni čisti dohodek, ki se je dosegel v preteklem poslovnem letu, se priporoča davčnim zavezancem, da ta dohodek za svojo lastno korist točno prijavijo, ker se samo na ta način izognejo kazenskim posledicam netočnega prijavljanja. Za enoletni dohodek se smatra kosmati dohodek po odbitku izdatkov, ki so potrebni za vršitev podjetja, obrti ali poklica. Izdatki, ki niso v stvarni zvezi z obratom, nego služijo za vzdrževanje davčnega zavezanca, njegove obitelji ali drugih oseb, se ne smejo odbiti od kosatega dohodka.

V interesu davčnih zavezancev samih je, da prilože prijavi potrebne dokaze, posebno začetni in končni inventar, odnosno račun bilance izgube in dobička, korespondence in slično, če vodijo trgovske knjige, potem potrdila državnih in samoupravnih oblastev, bank itd., s katerimi morejo verjetno dokazati točnost prijavljenih podatkov.

Obrtniki naj se v prijavi izjavijo, da se hkratu bavijo s prodajo gotovega nabavljenega blaga, če obratujejo s stroji na pogon in koliko pomočnikov zaposlujejo v obratu.

Prijava se mora oddati osebno ali po pošti oni občini ali davčni upravi, na katere teritoriji se obrat nahaja. Kdor ne vloži prijave v roku, ki je določen s tem pozivom, to je v času od 1. do 30. januarja l. 1933, plača kot kazen 3 odst. od osnovnega davka in ako prijave ne vloži niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku 8 dni, pa 10 odst. od osnovnega davka.

Če se v davčni prijavi navedejo nesresnične prijave z namenom, da bi se izognili davku, ali če se zataji objekt ali vir dohodka, zadenejo davčnega zavezanca posledice iz člena 142. zakona o neposrednih davkih. Če davčni zavezanec ne zna pisati ali ne zna prijave izpolniti, poda lahko davčno prijavo na zapisnik pri pristojni občini ali davčni upravi.

Glede davka na poslovni promet je razlikovati: I. zavezance, ki so podvrženi običnemu 20stotnemu davku na poslovni promet, in II. zavezance, ki so podvrženi tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet.

Zavezanci, ki so podvrženi običnemu davku na poslovni promet so: 1. Pavšalisti, to so oni zavezanci, ki obvladajo letni promet z blagom, ki ni podvržen tarifnemu skupnemu davku na poslovi promet, do 500.000 Din. Omenjeni zavezanci so dolžni vložiti prijavo o opravljenem prometu v preteklem letu 1932 hkratu s prijavo za pridobitno do 30. januarja l. 1933. Vsem tem določa davčno osnovo davčni odbor. 2. Zavezanci po knjigi prometa (knjižaji), to so oni zavezanci, katerih promet, kakor pod točko 1., presega 500.000 Din. Omenjeni zavezanci so dolžni vložiti letno prijavo o skupnem prometu celega preteklega leta 1932. najkasneje do konca januarja 1933. Tudi tem določa davek davčni odbor na osnovi prijave.

Zavezanci, ki so podvrženi skupnemu davku na poslovni promet, so: 1. Pavšalisti, to so oni zavezanci, katerih letni promet ne presega 500.000 Din, pa prodajajo blago, ki je podvrženo tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet. Omenjeni davčni zavezanci so dolžni vložiti prijavo o napravljenem prometu v preteklem poslovnem letu 1932 hkratu s prijavo za pridobitno (30. januarja 1933). Davčno osnovo določa, odnosno ugotavlja davčni odbor. Osnova, to je promet teh davčnih zavezancev, se ugotavlja za vsako blago, ki ga prevedejo posebej. 2. Zavezanci po knjigi prometa, in sicer: a) vsa podjetja, ki so zavezana javno polagati račune, b) vsa industrijska podjetja ne glede na višino opravljenega prometa, c) vsa ostala podjetja, katerih promet je v preteklem letu 1932. presegel 500 tisoč dinarjev, če prodajajo blago, ki je podvrženo tarifnemu skupnemu davku na poslovni promet.

Ti pod a) do c) navedeni davčni zavezanci so dolžni vložiti prijavo o celotnem prometu v preteklem letu najkasneje do konca meseca januarja leta 1933. Tem ugotavlja davčno osno-

vo na podlagi prijave, pregleda knjig ali po svobodni oceni pristojna davčna uprava.

Opozarjajo se one osebe, katerih letni skupni promet presega 500.000 dinarjev, pa se nanaša ta promet delno na predmete, ki so zavezani skupnemu davku, delno pa na predmete, ki so zavezani splošnemu davku na poslovni promet, da morajo v bodoče voditi le eno knjigo o izvršenem prometu za vse predmete obeh vrst davka na poslovni promet (splošni in skupni). Dolžne so tudi plačati splošni davek na poslovni promet po odredbah, ki veljajo za skupni davek na poslovni promet. V mesečnih in letnih prijavah pa morajo posebej označiti one predmete, ki so zavezani 2-odstotnemu splošnemu davku na poslovni promet.

Splošnemu davku na poslovni promet zavezane osebe, in sicer tako pavšalisti kakor knjigaši, naj izkažejo v prijavi v eni vsoti celotni promet (stolpec 5.), ki je zavezan splošnemu 2-odstotnemu davku in luksuznemu davku. V posebni rubriki (8) naj se pa vpiše delni promet, ki odpade od celotne vsote na blago, zavezano luksuznemu davku.

V rubriki (9) prijave naj se vpiše promet luksuznemu davku zavezanega blaga, za katero je po spisku luksuznih predmetov »Službeni list od 27. septembra 1932« sicer dolžan plačati ta davek trgovec, kateri promet pa je dokazano izvršen z drugimi trgovci. V stolpec 10. prijave se pa vnese promet iz rubrike 8 po odbitku prometa vplačnega, odnosno izkazanega v stolpcu 9.

Promet, ki je zavezan 2-odstotnemu splošnemu davku na poslovni promet, naj se izkaže v prijavi spodaj pod označko »vsota« in prišteje k prometu blaga, zavezanega skupnemu davku.

Pridobinski davčni zavezanci se še posebej opozarjajo, da vse rubrike na prvi strani davčne prijave točno in natančno izpopolnijo. Rubrike na ostalih treh straneh prijave izpopolnijo davčna uprava sama.

Vložitelju prijave se potrdi prejem prijave.

Naposled se vse pridobinski zavezane moške osebe opozarjajo, da morajo po členu 6. zakona o davku na neozmenjene moške osebe v svoji prijavi za pridobnino navesti svoje rojstno leto ali so oženjeni, neozmenjeni, vdovci brez otrok, odnosno ločeni in če vzdržujejo ženo in nezakonske otroke.

Družabni poedini podjetij morajo izven tega, v kolikor so zavezani davku na neozmenjene moške vsebe, navesti, s katerim deležem so udeleženi na podjetju.

Obrazci davčnih prijav za pridobnino in davek na poslovni promet (za knjigaše in pavšaliste) se dobijo pri davčni upravi za 1 Din kos.

Iz združnega registra

Iz združnega registra smo povzeli spremembo, da se pri protokolirani firmi *Zanatska banka kraljevine Jugoslavije A. D. podružnica v Ljubljani* izbrisi člana poslovnega odbora g. *Miroslava Urbasa*, na njegovo mesto pa se vpiše g. *Lovra Pičmana*, kleparskega mojstra v Ljubljani. (Op. ur. Našim čitateljem bo gotovo znano, kako je prišlo do te spremembe in prepričani bodo, da so besede le na ustih. Zdej je jasno, kdo se poteguje za korita, kar se z gotovo strani kaj rado očita nam.)

IV. BRUNČIČ

stavbni in pohištveni pleskar in ličar. — Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA 23.
Cene zmerno, delo solidno, postrežba točna. — Telef. 34—76

Veselo in srečno novo leto 1933 želijo:

Josip Rebek splošno ključavničarstvo Ljubljana Cankarjevo nabrežje 9. Telefon 31-92	Specijalista za črkoslikarstvo Pristou & Bricelj Ljubljana Resljeva c. 4 Sv. Petra c. 39 Telefon 29-08
Javornik Ivan in Frančiška mesarija in izdelki svežega in suhega mesa Ljubljana Domobranska ul. 7 Wolfova ul. 12	Sodni izvedenec Vaclav Rogel dimnikarstvo Ljubljana Kolodvorska 23
Automat Buffet „Daj - Dam“ Ljubljana Aleksandrova cesta	Modni salon za gospode in dame Alojz Lombar Ljubljana VII Celovška cesta 53
Srečno novo leto želi D. Lancoš mizarstvo Ljubljana Wolfova ulica št. 12	VSE DOBRO! UREDNIŠTVO in UPRAVNIŠTVO OBRTNEGA VESTNIKA V LJUBLJANI

Obrotniško zborovanje v Trbovljah

V nedeljo popoldne se je vršil v dvarani restavracije Forte v Trbovljah velik zbor obrtniškega vsega trboveljskega okoliša, ki ga je sklicalo Obrtno društvo v Trbovljah. Zboru, ki mu je predsedoval agili predsednik društva gospod Miloš Rozin, je prisostvovalo okrog 150 obrtnikov, navzoč pa je bil tudi zastopnik sreskega načelstva gospod dr. Svetina, podpredsednik Zbornice za TOI g. Josip Pretnar, zborniški tajnik g. dr. Josip Pretnar in delegat Zveze obrtnih društev v Celju g. Drago Zabkar. Prišli so tudi nekateri obrtniki iz Ljubljane kot gostje.

Po uvodnih besedah g. Miloša Rozina, ki je poudaril, da je smatralo Obrtno društvo za nujno potrebno sklicati to zborovanje glede na težke razmere, v katerih je in da dobi iz poročil potrebna pojasnila in pregled, v kakšnem položaju je danes obrtnik in kaj so pokrenile obrtniške organizacije in Zbornica za TOI za olajšanje obrtniškega položaja. Obrtništvo naj bi v zvezi z referati izrazilo svoje želje in zahteve.

Potem, ko je v lepih besedah pozdravil zborovalce zborniški podpredsednik in načelnik obrtnega oddelka g. Josip Rebek, so se vstila poedina poročila. O gospodarskem položaju obrtnika, o občutnem pomanjkanju dela in naročil, o javnih bremenih ter o sušmarstvu je podal izčrpno in pregledno poročilo g. dr. Josip Pretnar. Poročilo o socialnem zavarovanju obrtništva je podal g. Josip Rebek, ki je navajal poedina konkretna vprašanja o najvažnejših stvareh obrtniškega zavarovanja, na katero naj bi odgovorilo obrtništvo. G. Drago Zabkar je podal kratek pregled najvažnejših določil obrtnega zakona, njih dobro stran in njihove pomanjklivosti. O referatih, ki jim je sledilo navzoče obrtništvo z velikim zanimanjem, so bile na predlog g. Zabkarja z dodatki g. Malgaja in Surtajsa sprejete resolucije, v katerih se v glavnem zahteva olajšanje davčnih bremen, popolna avtonomija obrtniškega zavarovanja v dravski banovini, decentralizacija delavskega zavarovanja, ostro postopanje prot sušmarjem, pri čemer naj se postopa vsled utemeljenega sumu in indirektnih dokazov, znižanje kreditne

obrestne mere pri denarnih zavodih na 6 odst., osobito pa pri Zanatski (obrotni) banki, ki kljub velikim privilegijem, ki jih ima od države, zaračunava obrtniku razmeroma previsoke obresti.

Zbornica TOI, kateri se izreka zupanje za njeno dosedanje delo, se poziva, da najenergičneje podpre na mednarodnih mestih zahteve, izražene v resolucijah.

Iz organizacij

Izredni občni zbor Obrtnega društva za Rogaško Slatino in okolico. Iz Rogaške Slatine smo prejeli poročilo, da se je vršil dne 11. decembra pr. l. ob 10. uri popoldne v prostorih F. Erjautza v Rog. Slatini ob lepi udeležbi občni zbor. S stvarnim in poučnim pozdravnim govorom predsednika g. Ivana Vidgaja je bil odprt zbor, ki je potekel v najlepšem redu in nudil mnogo stvarnega in koristnega. O bodočem zavarovanju obrtnikov, sušmarstvu in njega zlih posledicah, davčnih bremenih, o delu skupne zbornice za obrtništvo in o obrtnem zakonu je poročal v obširnih izjavanjih s svojo strokovnjo spretnostjo in v poljudnem govoru g. Drago Zabkar, tajnik Zveze obrtnih društev v Celju. — Dne 18. decembra m. l. ob 10. uri pa se je vršila v društveni pisarni že prva seja pod predstvom g. I. Vidgaja. Revizorja sta podala poročilo o računskem pregledu in je bil podan absolutorij, nakar se je g. Vidgaj zahvalil v iskrenih besedah za njihovo delo in trud. Na predlog gospoda I. Kerta je bil pri volitvah izvoljen za predsednika g. Ivan Vidgaj, istotako soglasno za namestnika g. Miha Krewalder, za blagajnika g. Franc Erjautz in za tajnika g. Marolt. Po prevzemu društvenih poslov in imovine se je razvila debata, kako obrtništvo pomagati v najbolj perečih zadevah. Tako občni zbor kakor prva seja sta pokazala veliko voljo po smotrenem in koristnem delu in ni dvoma, da bo društvo v tem pravcu kar najlepše uspevalo. — To želimo tudi mi.

Dobave in licitacije

Prodaja železa. Dne 23. januarja 1933 se bo vršila pri obdrem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertna licitacija glede prodaje starega železa.

Dne 24. januarja 1933 se bo vršila pri Dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani licitacija glede dobave 20 m³ hrastovih drog.

Dne 31. januarja 1933 se bo vršila ofertna licitacija pri Direkciji pošte in telegrafa v Splitu glede dobave tiskovin.

Oddaja zakupa buffeta na postaji Dravograd-Meža se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani, potem licitacije dne 23. januarja 1933.

Prodaja papirja. Dne 26. januarja t. l. se bo vršila pri primorski direkciji pošt in telegrafov v Splitu ofertna licitacija glede prodaje 22.000 kg starega papirja.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Čakovec se bo vršila potom licitacije 6. februarja 1933 pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. januarja t. l. ponudbe glede dobave 850 m³ jamskega lesa, 250 m jeklene žične vrvi, 110 komadov fakturnih knjig, 1000 kg jamskih tračnikov, 1 decimalna tehtnica, raznega orodja, 20 kg bele krede, 600 pol smirkovega platna, 100 komadov žagice za kovino, 16 m gumijevih spiralnih cevi, 12 m medenine palicah; do 16. januarja t. l. glede dobave 1 centrifugalne sesalke; do 18. januarja t. l. glede dobave 1 elektromotorja in 3 manesmanovih cevi; do 25. januarja t. l. pa glede dobave 3 elektromotorjev. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 20. januarja 1933 ponudbe glede dobave 1 kopalne kadi. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 26. januarja t. l. ponudbe glede dobave 600 komadov žarnic. Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: dne 23. januarja t. l. pri direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave kovinskega materiala; dne 25. januarja t. l. glede dobave barv za plovne jedilnice. — Dne 25. januarja t. l. pri strojnem oddelku Direkcije državnih železnic v Subotici glede dobave električnega materiala; dne 3. februarja t. l. pa glede dobave orodja.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.

Obrtniški koledar za leto 1933

je izdalo obrtniško društvo v Ljubljani za obrtnike dravske banovine za nizko ceno Din 10.—

Zato Obrtniški koledarček v vsako obrtniško hišo in delavnico!

Važnejše določbe zakona o obrtih

(z dne 5. novembra 1931. leta)

za

službodavce in službojemnike

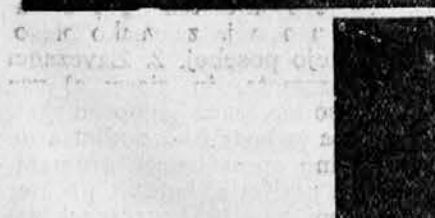
Priredil po hrvatskem priročniku prof. Stj. A. Marčiča

Vladimir Pfeifer.

naročite pri svoji zadrugi za ceno Din 15.— za izvod. Na 100 straneh brošure so vse važnejše določbe obrtnega zakona zbrane v najpreglednejši obliki, pridejana so pravila združb in dozdaj izšli pravilniki in uredb.

Vsakemu obrtniku in izpitnemu kandidatu nujno potreben priročnik.

Obrtniki!

Večletno
tovarniško jamstvo

Važno za Vas je, da veste, da so

DÜRKOPP šivalni stroji

kakor: FLAŠTEP, CILINDER, LEVOROČNI i. t. d., svetovno priznani najboljši

Zato si pred nakupom ogledjte mojo tovarniško zalogo

Ludv. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6